

Barne- og likestillingsdepartementet
Samlivs- og likestillingsavdelingen E-mail: postmottak@bld.deb.no
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO

Stavanger 16. januar 2009
KC/rh

DERES REF.: 200804147

**HØRINGSSVAR TIL UTSENDT FORSLAG OM LOVFESTING AV
KRISESENTERTILBUDET – VED BREV AV 30.10.2008**

På vegne av Ingeborg Tyse, og meg selv avgis følgende uttalelse:

Vi disponerer som anmodet i høringsbrevet, og gir ikke kommentarer hvor vi er enige i høringsnotatets anførsler.

Ad 1. Ingen kommentar.

Ad 2. Ingen kommentar.

Ad 3. Ingen kommentar.

Ad 4. Her foreslås i notatet en utvidelse i forhold til dagens situasjon og en vesentlig utvidelse i forhold til krisesentrenes nåværende ideologiske ståsted og utgangspunkt. Krisesentrene har vært det viktigste sosialpolitiske tiltaket for kvinner i Norge etter 2. verdenskrig. Etter hvert som krisesentrene ble etablert, og volden mot kvinner ble dokumentert, kom sakte men sikkert vold mot kvinner på den politiske dagsorden. Krisesentrene har tatt utgangspunkt i

at vold og mishandling av kvinner er kvinneundertrykkende, og at dette er samfunnsbestemt. Videre at kvinnemishandling er en ekstrem form for

Telefon: + 47 51 84 40 50
Telefaks: + 47 51 84 40 51
E-post: kirsten@adv-clausen.no

Postadresse: Postboks 603 Sentrum,
4003 Stavanger, Norway
Besøksadresse: Klubbgt. 6

Klientkonto: 3353.07.07224
Driftskonto: 3353.05.04714

Konto for eiendomsmegling: 3201.07.37922
Enhetsregister: 981 575 296MVA

kvinneundertrykking. Det er vår oppfatning at likestillingen mellom kvinner og menn ikke er kommet langt nok til at krisesentertilbudet også bør omfatte menn nå.

Som professor Hege Skeie beskriver det, er mye av likestillingsarbeidet for kvinnenes del blitt en likestilling med vikeplikt. Dette vil åpning mot menn nå også bety.

Å forbeholde tilbudet fortsatt bare til kvinner og eventuelt medfølgende barn, gir tiltaket forkjørsrett for kvinner i likestillingsutviklingen, som bør komme lenger før en konstaterer at full likestilling er oppnådd. Det vil tilsløre og gjøre utydelig hovedmålsettingen hvis tilbudet for tidlig utvides til også å gjelde menn.

Inkludering av menn i tilbudet bør da enten tas ut av loven nå, eventuelt bør tilbudet til menn gis utsatt iverksettelse i minimum 5-10 år. Dette fordi det vil kreve en stor opprustning av apparatet som vil kunne sette krisesentertilbudet som kvinnepolitisk og likestillingspolitisk tiltak langt tilbake.

På sikt bør alle kunne omfattes av tilbudet. Det er imidlertid å håpe at tilbudet ikke lenger trengs når den situasjonen måtte foreligge.

- Ad 5. Barn som oppholder seg på krisesenteret vil nå ha andre og ofte mer komplekse praktiske daglige behov enn mødrene. Kontakt med barnehage, skole etc. samt venner og daglig miljø. Barna bør være prioritert med hensyn til oppfølging og henvisning til det øvrige hjelpeapparatet. Spesielt av hensyn til at barna har sterkt behov for stabilitet og kontinuitet i skole- og hjemmemiljø. Det bør også ses på mulige regler innen annet lovverk for at mor og barn gis rett til å beholde siste felles bolig hvis de har vært utsatt for vold fra den av partene som måtte bli igjen i den felles bolig. Det vil være meningsløst at en mishandler skal bli værende i siste felles bolig mot at den mishandlede og eventuelle barn skal måtte flytte på grunn av mishandlingen.*

Barn på krisesentrene må sikres hjelp og oppfølging av kvalifisert personale med barnefaglig bakgrunn, slik som lærere og/eller førskolelærere.

- Ad 6. Samordning og individuell plan bør forankres i Pasientrettighetslovens §2-5, som tydeliggjør behovet for langsiktig bistand. Forslaget går på "rett til tilbud om individuell plan." Dette er svakere enn "rett til individuell plan", som ellers er formuleringen i de forskjellige lovene. Om denne nyansen er tilsiktet vites ikke. Her burde det være "plikt til å gi individuell plan". Det må antas at et flertall av brukerne ikke vet hva en individuell plan er når de kommer i kontakt med et krisesenter. De vil da vanskelig kunne se behovet – om de får et tilbud om individuell plan. Det bør således være hovedregelen at de skal ha individuell plan, når grunnvilkårene ellers er til stede. Det bør også fremgå hvem innenfor det kommunale hjelpeapparatet som har plikt til å besørge planen utarbeidet, krisesentrenes ansvar bør begrenses til å påse at planen blir utarbeidet.*

Ad 7. Ingen kommentar for så vidt gjelder taushetsplikten. Når det gjelder opplysningsplikten til barnevernet, bør denne presiseres nærmere hvor den nå ikke lenger skal fremgå av Barnevernloven men om loven om krisesentrene. Da kan opplysningsplikten spisses kun med sikte på krisesenterets opplysningsplikt. Blant annet bør det fremgå at opplysningsplikten også kan oppfylles ved muntlig informasjon, idet det ikke forutsettes at krisesentrene i hvert fall ikke umiddelbart nødvendigvis vil ha personalet til å utarbeide "lange" rapporter.

Ad 8. Ingen kommentar.

Ad 9. Ingen kommentar.

Ad 10. Ingen kommentar.

Ad 11. Ingen kommentar.

Ad 12. Sikring av økonomien/tilskudd som rammetilskudd bør utstå til lovfesting er vedtatt og krisesentrene er rustet opp og kommet skikkelig i gang over hele landet. Det vil skape vanskelige forhold dersom krisesentrene allerede fra starten av som lovpålagt tiltak skal måtte slåss om få sin del av knappe kommunale midler.

Med den økonomi Randaberg kommune ser fremover, vil det være begrenset hva kommunen kan være i stand til å skyte inn utover det som kommer fra Staten.

*****

Til informasjon kan jeg opplyse at Ingeborg L. Tyse og jeg er hhv. leder og nestleder i Likestillingsutvalget i Randaberg kommune.

Vennlig hilsen

Kirsten Clausen